

COMMISSIE ZORGVULDIG BESTUUR

CZB/V/KSO/2005/96

BETREFT: Secundair onderwijs: Bijdrage voor boeken bij schoolverandering.

1. PROCEDURE

1.1 Ontvangst: 25.03.2005

1.2 Verzoeker

ouder van een leerling.

1.3 Antwoordende partij

directeur en schoolbestuur

1.4 CZB

Een brief werd ontvangen op het secretariaat van de Commissie zorgvuldig bestuur op 25/03/2005.

Bij brief van 29/03/2005 is de verzoeker en de antwoordende partij geïnformeerd over de zittingsdag.

De stad stuurt een nota van 7 april 2005 door.

2. STANDPUNTEN VRAGENDE PARTIJ

Op het einde van het eerste trimester (december 2004) deelt de ouder mee aan de eerste school dat zijn beide kinderen (klas 4c2) van school zouden veranderen .

In de eerste school werd het boekengeld betaald voor het ganse schooljaar 2004-2005. In de tweede school is de regeling getroffen dat het boekengeld voor de termijn dat de kinderen er gebruik van maken (2 trimesters: januari 2005 - juni 2005) betaald wordt.

Na contacten met de schepen van onderwijs in de eerste school blijkt een terugbetaling niet mogelijk, daar de gemeenteraad beslist heeft dat alleen voor schoolveranderingen vóór 15 november de werkelijke kosten worden aangerekend.

Nu wordt dus boekengeld voor 10 trimesters betaald (2 kinderen x 3 trimesters eerste schoolen 2 kinderen x 2 trimesters tweede school).

Bestaat de mogelijkheid om de tweede en derde trimester van de eerste school terug te krijgen.

3. STANDPUNTEN ANTWOORDENDE PARTIJ

De betaling van de huurgelden voor leerboeken middelbaar onderwijs is geregeld in een besluit van de gemeenteraad van 13 september 2001. Het college van burgemeester en schepenen is ertoe gehouden de reglementen die werden uitgevaardigd door de gemeenteraad te respecteren.

Op basis van het bestaande reglement kan bijgevolg niet in een terugbetaling worden voorzien. Navraag geeft aan dat de aanpassing van het reglement met terugwerkende kracht juridisch niet mogelijk is.

Een mogelijke aanpassing van het reglement voor het schooljaar 2005-2006 werd reeds besproken binnen de verschillende organen van de inrichtende macht (college van burgemeester en schepenen, onderwijsdirecties, de participatieraad,...).

Het behoort tot de intenties van het bestuur om voor het schooljaar 2005-2006 over te gaan tot een herziening van het reglement, waardoor een pro rata afrekening van de huurgelden bij een vroegtijdig vertrek van een leerling mogelijk wordt.

In het voorliggend geval zou de klager een nadeel ondervinden van (+/-) 10 euro.

Het jaarlijks huurgeld bedraagt circa 75 euro. Een belangrijk deel van dit huurgeld heeft evenwel betrekking op invulboeken, schriften, schoolagenda's en dergelijke meer. Dit aandeel kan geraamd worden op 45 à 50 euro.

De vermelde zaken zijn bij een vroegtijdig vertrek van de leerling niet meer bruikbaar en dienen steeds vergoed te worden. Het resterend deel (25 euro) heeft betrekking op de effectieve huur van leerboeken.

Indien in het voorliggende geval een pro rata regeling was toegepast dan was een huurgeld verschuldigd geweest van 60 à 65 euro.

4. ZITTING COMMISSIE

4.1 Datum en uur

11 april 2005, 14u.30

4.2 Kamer

Kamer bevoegd voor secundair onderwijs, deeltijds kunstonderwijs, volwassenenonderwijs, centra voor leerlingenbegeleiding

4.3 Commissieleden

De Commissie is overeenkomstig artikel V. 22 van het Onderwijsdecreet XIII en artikel 1 tot en met en artikel 3 van het ministerieel besluit van 27/09/2002 betreffende de Commissie zorgvuldig bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Ernest Duys, voorzitter.

Walter Cools, Nele Willems, Raf Verstegen, Ann Beckers.

4.4 Aanwezige betrokkenen, getuigen, deskundigen, raadslieden

Geen.

5. ADVIES VAN DE COMMISSIE

5.1 Regelgeving

* Internationaal Verdrag inzake Economische, Sociale en Culturele rechten van 19 december 1966. Artikel 13. De Lid-Staten maken het middelbaar onderwijs door middel van alle passende maatregelen en in het bijzonder door de geleidelijke invoering van kosteloos onderwijs, voor ieder beschikbaar en algemeen toegankelijk.

* Het Verdrag inzake de Rechten van het Kind van 20 november 1989. Artikel 28 bepaalt dat de Lid-Staten het recht erkennen van het kind op onderwijs en teneinde dit recht geleidelijk en op basis van gelijke kansen te verwezenlijken, ervoor zorgen de ontwikkeling van het secundair onderwijs aan te moedigen voor ieder kind, beschikbaar te stellen en toegankelijk te maken en passende maatregelen te nemen zoals de invoering van gratis onderwijs en het bieden van financiële bijstand indien noodzakelijk.

* Grondwet. Artikel 24 bepaalt dat de toegang tot het onderwijs kosteloos is tot het einde van de leerplicht (basis- en secundair onderwijs).

* 13 juli 2001 - Decreet betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek

Art.V.13 In het door de Gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd voltijds secundair onderwijs en deeltijds beroepssecundair onderwijs kan geen direct of indirect inschrijvingsgeld worden gevraagd.

Na overleg binnen de participatieraad of de schoolraad bepalen schoolbesturen de lijst van bijdragen die aan de ouders of aan de meerderjarige leerlingen kunnen worden gevraagd, evenals de afwijkingen die op deze bijdrageregeling worden toegekend. Deze regeling wordt schriftelijk aan de ouders of aan de meerderjarige leerlingen meegedeeld.

* Omzendbrief SO 78 van 27 november 2001 betreffende het zorgvuldig bestuur in het secundair onderwijs.

5.2 Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging en met eenparigheid van stemmen de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid en advies.

5.3 Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij bevoegd is rekening houdende met de aangehaalde feiten en de geldende regelgeving.

5.4 Advies

Internationale verdragen, de grondwet en de regelgeving secundair onderwijs voorzien dat er in het door de Gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde secundair onderwijs geen direct of indirect inschrijvingsgeld kan worden gevraagd. Er kan een bijdrage gevraagd worden aan de ouders, mits de regeling gevolgd wordt inzake overleg en informatie.

In zijn arrest 28/92 van 2 april 1992 heeft het Arbitragehof de tweedeling binnen het leerplichtonderwijs aanvaard: enerzijds kosteloze toegang voor het leerplichtonderwijs waarbij rechtstreekse of onrechtstreekse schoolgelden geen beperking mogen vormen en anderzijds het vragen van een bijdrage voor didactisch materiaal en voor bepaalde activiteiten, zonder dat deze de kosten van noodzakelijke en geleverde goederen of prestaties mag overschrijden.

De conclusie is dat er in het secundair onderwijs geen absolute kosteloosheid bestaat, wel kosteloze toegang. Voor onderwijsactiviteiten mogen aan ouders en meerderjarige leerlingen bepaalde kosten worden doorgerekend. Het is evident dat het om effectieve, aantoonbare en verantwoorde kosten van goederen en diensten moet gaan die in evenwichtige verhouding staan tot de eigenheid en de doelgroep van het secundair onderwijs.

De Commissie is van oordeel dat de school aan de ouders geen willekeurige bijdragen mag vragen. Het aanrekenen van kosten in de bijdrage dient reëel te zijn: enerzijds in overeenstemming met de door de school effectief gemaakte kosten en anderzijds voor goederen of diensten waarvan de betrokken leerling gebruik heeft gemaakt.

Met reële kosten wordt hier in dit dossier het volgende bedoeld. Ouders betalen in het secundair onderwijs de leermiddelen (boeken) die hun leerlingen effectief meekrijgen. Bij een schoolverandering moet hiermee rekening gehouden worden door bijvoorbeeld afrekeningen per trimester. De Commissie steunt de stad, als schoolbestuur om zijn reglementering terzake voor de toekomst te herzien. Naar het verleden toe is het wenselijk dat de stad of de school aandacht heeft voor de vraag van de ouders.

De Commissie komt het volgende advies:

Het aanrekenen van reële kosten in de bijdrageregeling houdt bij schoolveranderingen in, dat de kosten voor een volledig schooljaar niet kunnen aangerekend worden.

Brussel, 11 april 2005

Willy Van Belleghem
Secretaris

Ernest Duys
Voorzitter